

**DOLNY
ŚLĄSK**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI OSE (na lata 2026-2032)

Nad Sołecką Strategią Rozwoju Wsi pracowali:

1. Maria Żmuda-Adamska
2. Barbara Dziewiecka
3. Monika Kostrzewska

Moderatorzy:

1. Edyta Gonera
2. Marta Wiśniewska - Zawierucha

Koordynator gminny: Wiktoria Puchała

SPIS TREŚCI

ANALIZA ZASOBÓW	3
ANALIZA SWOT	10
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI	12
WIZJA.....	13
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI	14
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA	15
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	18
KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI.....	14

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). Opracowanie: Ryszard Wilczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		M a ł e	D u ż e	w y r ó ż ni aj ą c e
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Miejscowość Ose położona jest w malowniczym terenie o lekkiej rzeźbie terenu, z licznymi łąkami i polami uprawnymi otoczonymi lasami.		x	
stan środowiska	Środowisko wsi jest czyste, z dala od przemysłu. Wokół znajdują się tereny rolnicze i leśne o małym stopniu zanieczyszczenia.		x	
walory klimatu	Klimat umiarkowany, sprzyjający rolnictwu i rekreacji. Występują duże obszary zieleni i świeże powietrze.		x	

walory szaty roślinnej	W okolicy rosną liczne gatunki drzew liściastych i iglastych, bogate runo leśne, łąki i zadrzewienia śródpolne.			x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	W pobliżu znajdują się kompleksy leśne oraz stawy i zadrzewienia stanowiące siedlisko dzikich zwierząt.		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Występują tu sarny, zające, lisy, bażanty, ptaki polne i leśne. Okolica sprzyja obserwacji przyrody.		x	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Na terenie wsi znajdują się niewielkie stawy i rowy melioracyjne, pełniące funkcje retencyjne.		x	
wody podziemne	Woda dobrej jakości, wykorzystywana w gospodarstwach domowych .		x	
gleby	Gleby żyzne, wykorzystywane rolniczo.		x	
kopaliny				
walory geotechniczne	Teren stabilny, bez zagrożeń osuwiskowych czy podtopień.		x	
Kulturowy				
walory architektury (rodzaj zabudowy)	Typowa zabudowa wiejska –murowana, dachy dwuspadowe, nieliczne nowe domy jednorodzinne i gospodarstwa rolne. Zachowany tradycyjny układ wsi		x	
walory przestrzeni wiejskiej publicznej (zabudowa zwarta lub rozproszona)	Zabudowa wzdłuż drogi głównej, oraz rozproszona wśród pól z zachowaną przestrzenią publiczną przy świetlicy wiejskiej i kapliczce. Znajduje się również Park i Wzgórze Zbójnik.		x	
elementy krajobrazu (wzniesienia, aleje itp.)	Otoczenie wsi stanowią pola, łąki i zadrzewienia. Przy drogach rosną aleje		x	

	drzew, podkreślające wiejski charakter miejscowości.			
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zadbane obejścia i posesje mieszkańców, ogródki przydomowe, ogrody warzywne i kwiatowe świadczące o dbałości o estetykę wsi.		x	
zabytki i pamiątki historyczne	Kapliczka przydrożna stanowiąca lokalny symbol religijny i historyczny.		x	
osobliwości kulturowe	Aktywność społeczna mieszkańców skupiona wokół świetlicy wiejskiej i wydarzeń lokalnych.	x		
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kapliczka przydrożna – miejsce modlitwy i spotkań mieszkańców przy okazji świąt kościelnych.		x	
święta, odpusty, pielgrzymki	Uroczystości religijne i lokalne święta obchodzone wspólnie przez mieszkańców, m.in. dożynki i święcenie pokarmów. Podejmowanie pielgrzymów w świetlicy wiejskiej, mieszkańcy wsi zapewniają nocleg w swoich domach.		x	
tradycje, obrzędy, gwara	Kultywowanie zwyczajów wielkanocnych, bożonarodzeniowych i dożynkowych.		x	
legendy, podania i fakty historyczne	Wśród starszych mieszkańców krążą opowieści o dawnych dziejach wsi i gospodarstwach przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Także krąży legenda wśród mieszkańców o Zbójniku. Zbójnik to najwyższe liczące 272 m.n.p.m wzniesienie Gór Twardogórskich.		x	
przekazy literackie				

ważne postacie i przekazy historyczne	Pamięć o dawnych sołtysach i zasłużonych mieszkańcach, którzy przyczynili się do rozwoju wsi.		x	
specyficzne nazwy	Lokalnie używane określenia przysiółków, np. „na Górcie”, „na Dołku”.	x		
specyficzne potrawy	Tradycyjne potrawy kuchni wiejskiej, m.in. pierogi, kluski śląskie, smalec, masło, domowy chleb i przetwory.		x	
Produkty lokalne i regionalne	Ziemniaki, kukurydza, pszenica, żyto		x	
dawne zawody	Kuźnia		x	
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Obecnie są działki pod zabudowę mieszkaniową		x	
działki rekreacyjno - letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł				
działki gminne na cele społeczne				
pustostany mieszkaniowe				
pustostany poprzemysłowe				
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa przeznaczenie tych terenów	x		
inne				
Infrastruktura społeczna				
plac publicznego spotkań, festynów	Plac zabaw wraz z altanką, odbywają się imprezy integrujące mieszkańców	x		

sale spotkań, świetlice, kluby	OSP wraz ze świetlicą wiejską Odbywają się zebrania wiejskie, imprezy środowiskowe dla mieszkańców wigilie dla mieszkańców, Dzień kobiet,	x		
miejsca uprawiania sportu	Plac zabaw z siłownią	x		
miejsca rekreacji				
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Nie oznaczone	x		
szkoły				
przedszkola				
biblioteki				
placówki opieki społecznej				
placówki służby zdrowia				
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Wodociąg na Górzycy		x	
Kanalizacja i inne rozwiązania	Brak kanalizacji więc mieszkańcy korzystają z szamb przydomowych, oczyszczalni.	x		
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Infrastruktura drogowa jest na niskim poziomie, brakuje oświetlenia dróg dojazdowych do domostw.	x		
chodniki, parkingi				
przystanki	wyznaczone	x		
Dostęp do technologii teleinformatycznych	Bardzo niski poziom	x		
telefonii komórkowej	niski zasięg, ograniczony ze względu na uwarunkowania terenu	x		
inne				
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Usługi Brukarskie Marek Rabęcki, Zakład Rzeźnictwo i Wędliniarstwo Król,		x	

	K&T -System Akcesoria do produkcji mebli tapicerowanych- Hurtownia ASKO- Krystian Stempin			
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty	Zakład Rzeźnictwo i Wędliniarstwo Król, Mechanika pojazdowa Przemysław Ziętek, Usługi transportowe Lena Tomasz Krzewiński		x	
gastronomia				
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne (liczba)	10	x		
uprawy hodowle				
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Nie			
zasoby odnawialnych energii	Fotowoltaika panele słoneczne prywatne domy	x		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę (np. fundusz sołecki)	Fundusz sołecki, Budżet obywatelski na rok 2026, Lasy Państwowe, ZUS, Krus, MSWIA Polski Ład		x	
środki wypracowywane (np. projekty)	OSP-WIOŚ-,Orlen,		x	
Środki rzeczowe				
inne				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Liczba mieszkańców	320		x	
Autorytety i znane postacie we wsi	Wiesław , Barbara Wajnert, Państwo Król, Edmund Bachliński, Adela Małecka, Genowefa Bielecka		x	
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				

Osoby o wyjątkowej wiedzy lub umiejętnościach ważnych dla sołectwa, m.in. informatycznych				
Przedsiębiorcy, sponsorzy				
Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne	Ochotnicza Straż Pożarna		x	
Zespoły artystyczne, twórcy				
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				
Współpraca zagraniczna i krajowa				
Aktywność sołectwa (imprezy i wydarzenia cykliczne, działalność edukacyjna, działania na rzecz wsi)	Dzień kobiet, Dzień dziecka, Wigilia dla mieszkańców, Warsztaty bożonarodzeniowe, zebrania, Jarmark bożonarodzeniowy		x	
Sukcesy sołectwa (nagrody, dyplomy itp.)	OSP-Zawody strażackie		x	
inne				
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki				
Strony www				
Inne sposoby promocji	Internet facebook, poczta pantoflowa		x	

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1 (J) Ochotnicza Straż Pożarna 2 (S) Świetlica wiejska 3 (S) Plac zabaw z altanką i infrastrukturą 4 (T) Zbójnik najwyższe wzniesienie gór twardogórskich 272.m.n.p.m 5 (T) Kapliczka przydrożna 6 (S) Dobra jakość wody Teren stabilny, bez zagrożeń 7 (T) czyste środowisko 8 (T) Liczne gatunki drzew liściastych, iglastych 9 (T) Liczne siedliska dzikiej zwierzyny, 10 (T) Stawy 11 (T) Miejscowość położona na malowniczym terenie 12 (B) Pasieka – miody różne gatunki 13 (B) Rzeźnictwo i Wędliniarstwo Król 14 (T) Tradycyjne potrawy kiszonki, pierogi, smalec, chleb, przetwory 15 (T) Park w trakcie załatwiania formalności własnościowych 16 (T) Zabytkowa bryczka OSP 17 (J) Zadbane posesje, obejścia	1 (J) Bardzo mała ilość chodników 2 (J) Niebezpieczne usytuowanie przystanków autobusowych obsługujących dowóz dzieci szkolnych i pasażerów komunikacji publicznej (brak zatoczek i barierek, brak wyznaczonego przejścia dla pieszych Górzycy) 2 (J) Niewystarczające oświetlenie uliczne, powodujące poczucie zagrożenia wśród mieszkańców wsi 3 (J) Brak dbałości o pobocza dróg gminnych 4 (S) Brak dróg dojazdowych do domostw i oświetlenia 5 (J) Brak przycinania drzew i krzewów przy drogach gminnych 6 (S) Brak dbałości o meliorację, czyszczenie rowów 7 (J) Małe zaangażowanie mieszkańców 8 (S) Brak ścieżek pieszo-rowerowych 9 (S) Brak kanalizacji, 10 (S) Brak światłowodów, 11 (S) Brak sieci gazowej 12 (B) Brak dostępności do technologii teleinformatycznej 13 (B) Niskie zasoby odnawialnej energii 14 (T) Zaniedbany cmentarz poniemiecki 15 (S) Brak boiska sportowego

SZANSE	ZAGROŻENIA
1 (B) Udział w Programie Odnowy Wsi Dolnośląskiej 2 (S) Rozwój infrastruktury (chodniki) prowadzące do naszej miejscowości 3 (J) Rozwój tras ścieżek pieszo-rowerowych 4 (J) Dobra współpraca z Urzędem Gminy 5 (B) Współpraca z lokalną grupą działania LGD 6 (B) Możliwość pozyskiwania dotacji przez rolników 7 (B) Bliskość do miasta ułatwiający dojazd do miejsca pracy 8 (J) Współpraca z sąsiednimi sołectwami 9 (B) Bliskość dużych miejscowości 10 (T) Moda na turystykę ludową i wiejską	1 (J) Zagrożenia życia dla każdego uczestnika ruchu drogowego w miejscowości Ose (nie tylko mieszkańców wsi. Ruchliwa droga krajowa 25 2 (B) Migracja młodych ludzi 3 (B) Niewykorzystanie szans rozwoju ekoturystyki 4 (J) Niezaspokajanie potrzeb mieszkańców

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI**Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego (+) +**

10	1
1	0

Wnioski: Obszar silny, otoczenie wspiera rozwój wsi w tym obszarze.

Zalecenia: Realizacja projektów utrzymujących obszar tożsamości na wysokim poziomie

Standard życia (warunki materialne) (-) +

3	1
7	0

Wnioski: Obszar słaby, otoczenie wspiera rozwój wsi w tym obszarze

Zalecenia: Realizacja projektów zwiększających poziom standardu życia mieszkańców

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (-) +

2	3
6	2

Wnioski: Obszar słaby, otoczenie wspiera rozwój wsi w tym obszarze

Zalecenia: Realizacja projektów wzmacniających jakość życia np.: zwiększających poczucie bezpieczeństwa mieszkańców

Byt (warunki ekonomiczne) (=) +

2	5
2	2

Wnioski: Obszar obojętny, otoczenie wspiera rozwój wsi w obszarze bytu

Zalecenia: Realizacja projektów wzmacniających obszar np.: promocja walorów wsi.

WIZJA

Wizja hasłowa:

Ose to miejscowość, która czerpie swoją tożsamość z niezwykłego Wzgórza Zbójnik – miejsca legend, tajemnic i malowniczych widoków. To tutaj zaczyna się przygoda prowadząca przez opowieści o Zbójniku, łącząc bogactwo historii z nowoczesną ofertą turystyczną.

Wizja opisowa

Sołectwo Ose to miejscowość, która w pełni wykorzystuje swoje unikatowe walory przyrodnicze i kulturowe, łącząc lokalną tożsamość z nowoczesnością. Centralnym punktem rozwoju Ose jest Góra Zbójnik z wieżą widokową, podkreślającą legendę miejscowego Zbójnika i wzmacniającą atrakcyjność turystyczną wsi. Otaczające wzgórze lasy wraz z siecią dobrze oznakowanych szlaków pieszych, tworzą spójny system rekreacyjny sprzyjający aktywnemu wypoczynkowi, obserwacji przyrody i edukacji środowiskowej. Nowoczesna infrastruktura społeczna i techniczna oraz rozbudowana infrastruktura drogowa zapewniają mieszkańcom komfort życia, bezpieczeństwo i sprawną komunikację. Ose rozwija się odpowiedzialnie, dbając zarówno o jakość życia mieszkańców, jak i o zrównoważone wykorzystanie swoich atutów. Sołectwo Ose to miejsce, które łączy codzienną wygodę z wyjątkowym klimatem odkrywania – przestrzeń, do której chętnie się wraca i którą z dumą nazywa się domem.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI OSE
na 2026 rok

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punkta cja	Hierarc hia
			Organi zacyjni e	Finans owo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólny wyjazd integracyjny	Wycieczka do Teatru Marzec 2026	tak	tak	2 2	II
Na czy nam najbardziej zależy?	Integracja mieszkańców	„Aktywny Zakątek” Modernizacja Placu Zabaw 2026	tak	tak	1 1	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	Niewystarczające oświetlenie	Montaż lampy solarnej 2026	tak	tak	5 5	V
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Poprawa estetyki wsi	Sprzątanie wsi Kwiecień -czerwiec 2026	tak	tak	3 3	III
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Współpraca z OSP	Zakup namiotu 2026	tak	tak	4 4	IV

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2026-2032

Wizja: Ose to miejscowość, która czerpie swoją tożsamość z niezwykłego Wzgórza Zbójnik – miejsca legend, tajemnic i malowniczych widoków. To tutaj zaczyna się przygoda prowadząca przez opowieści o Zbójniku, łącząc bogactwo historii z nowoczesną ofertą turystyczną.

Cele jakie musimy osiągnąć	Projekty, przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów	Termin realizacji*	Źródła finansowania*
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Kultywowanie tradycji i obyczajów wsi	1.1 Warsztaty z tworzenia: wieńców dożynkowych i Palmy wielkanocnej itp.	2026-2032	Środki zewnętrzne lub Fundusz sołecki
	1.2 Cykliczna organizacja Wigilii dla seniorów	2026-2032	
2. Zachowanie krajobrazu przyrodniczego i historycznego wsi	2.1 Remont kapliczki	2026-2032	
	2.2 Rewitalizacja zabytkowego Parku	2026-2032	
	2.3 Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych wsi	2026-2032	
	3.2 Stworzenie ścieżek edukacyjnych przyrodniczo-historycznych	2026-2032	
	3.3 Stworzenie terenowej gry edukacyjnej	2026-2032	
	3.4 Spisanie legendy o zbójniku	2026-2032	
B. STANDARD ŻYCIA			
1. Poprawa infrastruktury i turystycznej	1.1 Budowa wieży widokowej		Środki finansowe gminy lub powiatu oraz
	1.2 Budowa i oznakowanie ścieżek pieszo-rowerowych	2026-2032	
2. Poprawa poziomu infrastruktury	2.1 Budowa boiska	2026-2032	

technicznej, społecznej i drogowej	2.2 Budowa sieci światłowodowej i teleinformatycznej	2026-2032	środki zewnętrzne
	2.3 Montaż monitoringu na obiektach użyteczności publicznej	2026-2032	Środki finansowe gminy oraz środki zewnętrzne
	2.4 Odnowienie i doposażenie placu zabaw	2026-2032	
	2.5 Montaż urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na infrastrukturze społecznej na terenie wsi	2026-2032	
	2.6 Poprawa stanu melioracji na terenie Ose	2026-2032	
	2.7 Budowa kanalizacji	2026-2032	
	2.8 Budowa sieci gazowej	2027-2032	Środki finansowe gminy oraz środki zewnętrzne Środki zewnętrzne
	2.9 Budowa dróg dojazdowych do gospodarstw domowych	2026-2032	
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1. Poprawa bezpieczeństwa we wsi	1.1 Budowa chodników np.: wzdłuż drogi krajowej nr 25	2027-2032	Środki finansowe gminy, krajowe, środki zewnętrzne
	1.2 Doświetlenie dróg	2026-2032	
	1.3 Przycinanie krzewów i drzew	2026-2032	
	1.4 Dbalność o pobocza dróg gminnych	2026-2032	
	1.5 Dbalność o przydrożne rowy	2026-2032	

2 Poprawa integracji wśród mieszkańców	2.1 Organizacja warsztatów i spotkań tematycznych dla mieszkańców wsi	2026-2032	Fundusz sołecki, środki finansowe oraz środki zewnętrzne
	2.2 Organizacja wyjazdów kulturalnych dla mieszkańców	2026-2032	
	2.3 Organizacja cyklicznych imprez o charakterze integracyjnym np.: Mikołajki, Dzień Kobiet	2026-2032	
D. BYT			
1.(Promocja idei odnowy wsi oraz walorów miejscowości	1.1 Wydanie materiałów promujących walory wsi np.: biuletynu informacyjnego, kalendarzy, map, legend o wsi, pocztówek.	2026-2032	Fundusz sołecki oraz środki zewnętrzne
	1.2 Organizacja wydarzeń promujących walory historyczno – przyrodnicze wsi	2026-2032	
	1.3Udział w wydarzeniach organizowanych przez gminę, sąsiednie sołectwa.	2026-2032	
	1.3 Stworzenie i promowanie produktów lokalnych	2026-2032	
	1.4 Zakup i postawienie witaczy, tablic informacyjnych	2026-2032	
	2.1 Udział mieszkańców w szkoleniach z zakresu pozyskiwania dotacji	2026-2032	

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Wzgórze Zbójnik miejsce turystyki i rekreacji (planowanie budowy wieży widokowej)

Pamiętkowy kamień z tablicą zawierającą logo Stowarzyszenia „ZBÓJNIK”

Wzgórze „Zbójnik”

OSP -Orkiestra Świątecznej Pomocy**Ochotnicza Straż Pożarna**

Herb OSP

Kapliczka przydrożna

Zbójnik figurka

Plac zabaw

Plac zabaw

